

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Polityka Spójności w WRF 2028-2034

RENATA CALAK

DYREKTOR DEPARTAMENTU STRATEGII MFIPR

Konfederacja Lewiatan
Przyszła Perspektywa Finansowa UE (2028-2034)
Warszawa, 28 kwietnia 2026

PRACE W RADZIE UE

Pakiet opublikowany w lipcu 2025

- **EUROPEJSKI FUNDUSZ SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ, SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ, ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH, RYBOŁÓWSTWA I POLITYKI MORSKIEJ, DOBROBYTU I BEZPIECZEŃSTWA NA LATA 2028–2034**
- **RAMY MONITOROWANIA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH I RAMY WYKONANIA BUDŻETU ORAZ INNE PRZEPISY HORYZONTALNE DLA PROGRAMÓW I DZIAŁAŃ UNII**

Przepisy sektorowe

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w tym współpraca terytorialna (Interreg) i Fundusz Spójności**
- **Europejski Fundusz Społeczny**
- **Wspólna polityka rolna**
- **Wspólna polityka rybołówstwa i unijna polityka morska**
- **Azyl, migracje, zarządzanie granicami i polityka wizowa, bezpieczeństwo wewnętrzne**

FUNDUSZ PPKR

BUDŻET: 865, 1 MLD EUR

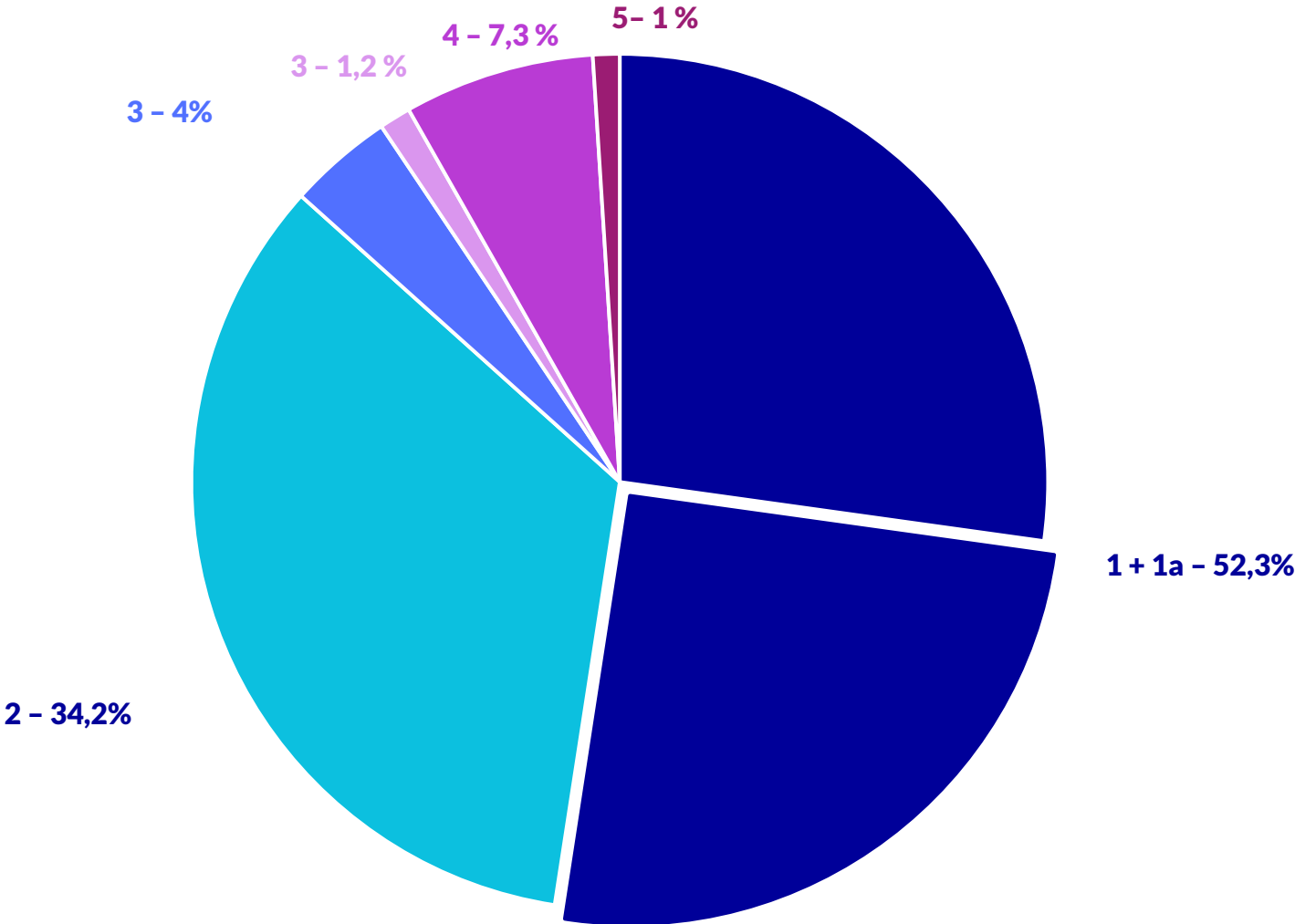
BUDŻET PPKR: 782,9 MLD EUR
(EFRR, EFS+, FS, WPR, RYBOŁÓWSTWO,
FUNDUSZE DG HOME, SFK)

**1.SPÓJNOŚĆ GOSPODARCZA,
TERYTORIALNA I SPOŁECZNA, W TYM
RYBOŁÓWSTWO, SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIE ORAZ
TURYSTYKA**

1a. REGIONY NAJSŁABIEJ ROZWINIĘTE
218,0 MLD EUR

2. WPR: WSPARCIE DOCHODÓW
295,7 MLD EUR

3. MIGRACJA I GRANICE
34,2 MLD EUR

4. INTERREG
10,3 MLD EUR

EU FACILITY

5. EU FACILITY: DZIAŁANIA UE
63,2 MLD EUR

6. EU FACILITY: BUDGET CUSHION
8,7 MLD EUR

ALOKACJA DLA POLSKI W PPKR	W tym MIGRACJE, BEZPIECZEŃSTWO I SPRAWY WEWNĘTRZNE	W tym SPOŁECZNY FUNDUSZ KLIMATYCZNY	ALOKACJA NA REGIONY SŁABIEJ ROZWINIĘTE
123,3 MLD EUR	1,9 MLD EUR	8,8 MLD EUR	47,2 MLD EUR

NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY PERSPEKTYWY W ZAKRESIE POLITYKI SPÓJNOŚCI

PERSPEKTYWA 2021-2027

5 CELÓW POLITYKI + CELE
SZCZEGÓŁOWE

UMOWA PARTNERSTWA + PROGRAMY
KRAJOWE I REGIONALNE

DZIELONE – DECENTRALIZACJA
(KE-PCz-REGIONY)

SILNA – ODDZIELNE PR

NEGOCJACJE Z KE

CELE

**NAJWAŻNIEJSZE
DOKUMENTY**

ZARZĄDZANIE

ROLA REGIONÓW

**ZNACZENIE
INSTYTUCJI UNIJNYCH**

PERSPEKTYWA 2028-2034

5 CELÓW OGÓLNYCH (zmniejszanie nierówności,
rozwój społeczny, WPR, rybactwo, bezpieczeństwo,
praworządność) + 33 cele szczegółowe

PLANY PARTNERSTWA KRAJOWEGO I
REGIONALNEGO

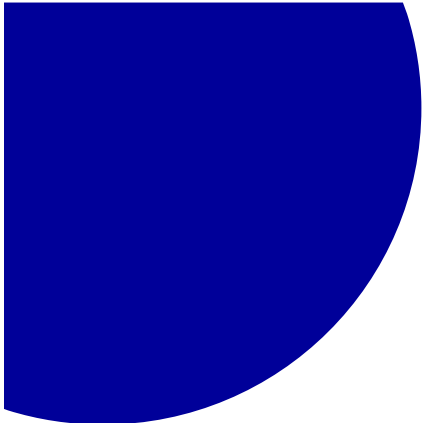
DZIELONE – WIĘKSZA CENTRALIZACJA
DZIAŁAŃ W PLANACH PARTNERSTWA

SŁABSZA – MNIEJSZA AUTONOMIA
(opcjonalne rozdziały regionalne i sektorowe w PPKR)

NEGOCJACJE Z KE + ZATWIERDZANIE PPKR PRZEZ RUE
OCENA KE PRZY ROZLICZANIU

Decyzja finansowa KE
1. Kamienie milowe i wartości
docelowe oraz wartość
wypłaty;
2. Roczny wkład UE

Decyzja RUE:
1. Wkład UE
2. Wielkość ew. pożyczki
3. Lista działań (measures)

WARUNKOWOŚĆ, POWIĄZANIE Z REFORMAMI

PERSPEKTYWA 2021-2027

WARUNKOWOŚĆ PODSTAWOWA

(4 warunki horyzontalne + 16 warunków tematycznych,
które muszą być spełnione przez całą perspektywę)

BRAK POWIĄZANIA Z REFORMAMI

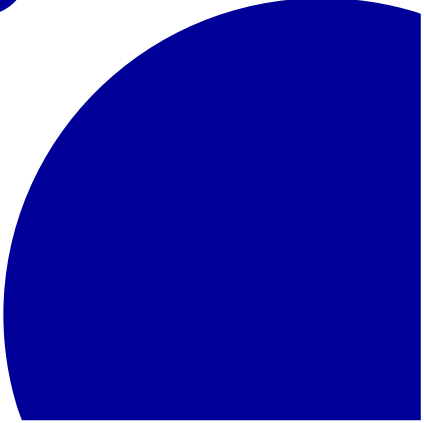
PERSPEKTYWA 2028-2034

PRAWORZĄDNOŚĆ I KARTA PRAW PODSTAWOWYCH

jako dwa warunki horyzontalne, których spełnienie należy wykazać już
przy przyjęciu PPKR i muszą być spełnione przez cały okres

FINANSOWANIE UZALEŻNIONE OD REFORM I OSIĄGANYCH REZULTATÓW

(wypłata środków powiązana z kamieniami milowymi
oraz postępami w realizacji)

ELASTYCZNOŚĆ, KONCENTRACJA TEMATYCZNA

PERSPEKTYWA 2021-2027

KWOTA ELASTYCZNOŚCI

ELASTYCZNOŚĆ ZWIĘKSZANA W SYT. KRYZYSOWYCH
POPRZEZ ROZWIĄZANIA WPROWADZANE W DOD.
ROZPORZĄDZENIACH
(NP. FAST CARE, RESTORE)

ROZBUDOWANA KONCENTRACJA TEMATYCZNA

PERSPEKTYWA 2028-2034

PROPOZYCJA POZOSTAWIENIA AŻ **25%** ŚRODKÓW DO ZAPROGRAMOWANIA PÓŹNIEJ

15% w ramach przeglądu śródkresowego

10% na nieprzewidziane kryzysy

+ KONIECZNOŚĆ SPEŁNIENIA W PPKR REKOMENDACJI Z
INNYCH POLITYK

ZREDUKOWANA **KONCENTRACJA TEMATYCZNA** ALE
SZCZEGÓŁOWO OKREŚLONO POZIOMY WYDATKÓW

(np. 14% cele społeczne, 43% klimatyczne,

kwoty na regiony słabiej rozwinięte, wsparcie dochodów w WPR)

POZIOMY DOFINANSOWANIA, WKŁAD WŁASNY

PERSPEKTYWA 2021-2027

POZIOMY DOFINANSOWANIA UNIJNEGO

85% – regiony słabiej rozwinięte

60% lub 70% – regiony w okresie przejściowym
(wyższa stawka jeśli w perspektywie 2014-20 były słabiej
rozwiniętymi)

50% lub 40% – regiony lepiej rozwinięte (wyższa stawka, gdy PKB
na mieszkańca w perspektywie 2014-20 wynosił poniżej 100%)

DOFINANSOWANIE Z FUNDUSZU SPÓJNOŚCI NA POZIOMIE
KRAJOWYM W WYSOKOŚCI 85%

PERSPEKTYWA 2028-2034

POZIOMY DOFINANSOWANIA UNIJNEGO

(obowiązują **na poziomie środka/działania** (measure))

85% – regiony słabiej rozwinięte

60% – regiony w okresie przejściowym

40% – regiony lepiej rozwinięte

*80% – Interreg (możliwość zwiększenia o 5 p.p. w przypadku
regionów najbardziej oddalonych i współpracy transgr. na
granicach zew. UE)

**POWYŻSZE POZIOMY OBOWIĄZUJĄ RÓWNIEŻ
W FUNDUSZU SPÓJNOŚCI**

WSKAŹNIKI, RAMY WYKONANIA

PERSPEKTYWA 2021-2027

ZASADY DOT. MONITOROWANIA WYDATKÓW I WYKONANIA
REGULOWANE PRZEZ ROZP. OGÓLNE + SEKTOROWE

WSKAŹNIKI KRAJOWE + UNIJNE

MONITOROWANIE WYDATKÓW OPARTE O SYSTEM MARKERÓW

PERSPEKTYWA 2028-2034

ZASADY DOT. MONITOROWANIA WYDATKÓW I WYKONANIA
REGULOWANE PRZEZ

ROZPORZĄDZENIE W SPR. RAM WYKONANIA

LISTA WSPÓLNYCH WSKAŹNIKÓW UNIJNYCH

MONITOROWANIE WYDATKÓW OPARTE O ROZBUDOWANY
SYSTEM MARKERÓW (4)

PŁATNOŚCI

POMOC TECHNICZNA

PERSPEKTYWA 2021-2027

ZASADA N+3 (N+2)

odpowiedni czas na realizację i rozliczenie projektów
koncentracja na kontroli wydatków
cofnięcie środków w przypadku nieprawidłowości

ZALICZKI

3% - rozłożone po 0,5% rocznie

Zwiększane nowelizacjami np. CARE, STEP czy rozp. w spr MTR

POMOC TECHNICZNA

zróżnicowana – średnio: 3,51% alokacji – możliwość
zaprogramowania PT

PERSPEKTYWA 2028-2034

ZASADA N+1

wnioski o płatności powinny być przedłożone do 31 X

KE ma **60 dni** na wypłatę

Korekty finansowe gdy wypłacono kwoty za nieosiągnięty kamień
milowy, wartość docelową lub produkt, czego państwo
członkowskie nie wykryło ani zgłosiło

ZALICZKI

10% - 4% w 2028 (ale przy zatwierdzeniu Planu do 31.07.2028),
3% w 2029 i 3% w 2030

POMOC TECHNICZNA

3% alokacji – rozliczenie **tylko ryczałtem**

INSTRUMENTY FINANSOWE

PERSPEKTYWA 2021-2027

Ramy prawne :

Art. 58 – 62, 68, 81

(Weryfikacje zarządcze i audyty instrumentów finansowych)

Elementy z obecnej perspektywy, które będą kontynuowane

- **Wybór podmiotu wdrażającego IF : bezpośrednio lub przez zamówienia publiczne**
- **Podobne podejście do poziomu opłat za zarządzanie**

PERSPEKTYWA 2028-2034

Ramy prawne :

tylko 2 artykuły w rozporządzeniu dot Planów Art. 71, 72

((Weryfikacje zarządcze i audyty instrumentów finansowych))

Wybrane nowe elementy

- **IF wpisane w ramy śledzenia i wykonania budżetu**
- **Brak oceny ex- ante - wymagane uzasadnienie**
- **Koszt IF , kamieni milowych i celów – określany od początku w Planie**
- **Uproszczenia w audycie (brak audytów systemowych na poziomie operacji)**

PLANY PARTNERSTWA KRAJOWEGO I REGIONALNEGO

- ➔ Przedkładany do KE co do zasady do **31 stycznia 2028**
- ➔ Przygotowany i wdrażany z partnerami
- ➔ **Kwalifikowalność wydatków od 1 stycznia 2028**
- ➔ Przyczynia się do osiągnięcia wszystkich celów szczegółowych
- ➔ Uwzględnia:
 - Zalecenia Semestru Europejskiego
 - Inne dokumenty KE: zalecenia WPR, Droga ku cyfrowej dekadzie, KPEiK
 - Samoocenę zgodności z warunkiem horyzontalnym dotyczącym **Karty Praw Podstawowych**
 - Sposób, w jaki plan i jego przewidywane wdrożenie zapewnią przestrzeganie warunku horyzontalnego dotyczącego **praworządności**
- ➔ Określa:
 - **Opis środków** (measures) pogrupowanych w rozdziały
 - Całkowite **szacunkowe koszty** dla poszczególnych środków (measures)
 - System monitorowania i wdrażania planu, w tym organy i komitety monitorujące
 - Zasady płatności na rzecz beneficjentów, odbiorców, odbiorców końcowych, wykonawców i uczestników w **przypadku zawieszenia finansowania unijnego lub korekt finansowych**
- ➔ Zapewnia realizację **celów społecznych** (14%) i **klimatyczno-środowiskowych** (43%)

PLANY PARTNERSTWA KRAJOWEGO I REGIONALNEGO

System instytucjonalny

Instytucja Koordynująca

- Gdy jest więcej niż jedna IZ
- IK m.in. przedkłada do KE wnioski o płatność, deklarację zarządczą oraz wszystkie żądane dokumenty stanowiące część rocznego pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności

Instytucja Zarządzająca

- Odpowiada za zarządzanie planem lub jego częścią

Instytucja Pośrednicząca

- IZ może powierzyć część zadań IP
- Zadań przekazanych instytucjom pośredniczącym nie powierza się dalej innym organom

Instytucja Audytowa

- Może być więcej niż jedna
- Przeprowadza audyty dotyczące osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych oraz audyty systemów

Agencja Płatnicza

- Jedna na poziomie krajowym, ewentualnie mogą być również na poziomie regionalnym
- Zarządza środkami WPR

Komitety Monitorujące

- Co najmniej jeden komitet monitorujący na potrzeby rozdziałów planu PKR
- W przypadku gdy państwo członkowskie powołuje więcej niż jeden komitet monitorujący, ustanawia ono również komitet koordynujący

ZASADA PARTNERSTWA W PPKR

KLUCZOWY ELEMENT

Zasada partnerstwa, obok wielopoziomowego zarządzania i podejścia oddolnego jako kluczowy element PPKR

EUROPEJSKI KODEKS PARTNERSTWA

Nadal ma zastosowanie Europejski kodeks postępowania w zakresie partnerstwa

SZEROKI ZAKRES PARTNERÓW

W art. 6 rozporządzenia o PPKR wskazano zakres reprezentacji partnerów, w tym m.in. organizacje społ. obywatelskiego, partnerów gospodarczych i społecznych

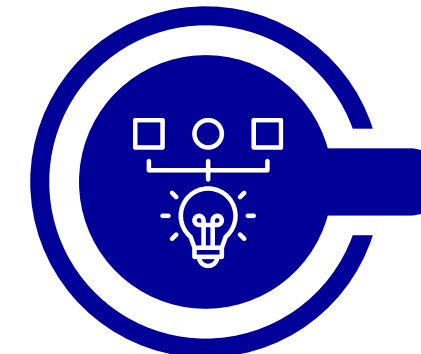

SPOTKANIE Z KE

Co najmniej raz w roku konsultacje KE z partnerami

KOMITET KOORDYNUJĄCY + KOMITET MONITORUJĄCY

PRZYGOTOWANIE PPKR

Obowiązek przygotowania i wdrożenia PPKR we współpracy z partnerami wskazanymi w art. 6

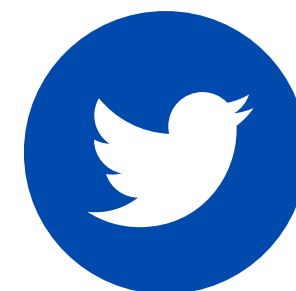

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

**DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ**

www.gov.pl/web/fundusze-regiony

@MFIPR_GOV_P
L

@MinisterstwoFunduszyiPolitykiRegionalnej

#wspolna2przez4